

UZASADNIENIE

Zarządzeniem z dnia 18 maja 2016 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Łąki w okolicach Kluczborka nad Stobrawą PLH160013 (Dz. Urz. Woj. Op. poz. 1131) Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Opolu ustanowił plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Łąki w okolicach Kluczborka nad Stobrawą PLH160013, zwanego dalej obszarem Natura 2000.

Zgodnie z art. 28 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2022 r. poz. 916), zwanej dalej „ustawą”, plan zadań ochronnych może być zmieniony, jeżeli wynika to z potrzeb ochrony siedlisk przyrodniczych lub gatunków roślin i zwierząt, dla ochrony których wyznaczono obszar Natura 2000. Tryb dokonywania zmian w planie zadań ochronnych określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. Nr 34, poz. 186, z późn. zm.), zwane dalej „rozporządzeniem”.

Zgodnie z § 6 rozporządzenia obejmuje on dokonanie następujących czynności:

- 1) ustalenie terenu objętego projektem planu zadań ochronnych oraz przedmiotów ochrony obszaru;
- 2) sformułowanie założeń do sporządzenia projektu planu zadań ochronnych;
- 3) podanie do publicznej wiadomości informacji o zamiarze przystąpienia do sporządzenia projektu planu zadań ochronnych;
- 4) identyfikację zainteresowanych osób i podmiotów prowadzących działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar;
- 5) sformułowanie projektu planu zadań ochronnych
- 6) uzgodnienie, o którym mowa w art. 28 ust. 6 ustawy.

Przy czym uzgodnienia, o którym mowa w art. 28 ust. 6 ustawy nie dokonuje się, gdyż przepis ten został uchylony (art. 1 pkt 9 lit. a ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. o zmianie ustawy o ochronie przyrody oraz niektórych innych ustaw - Dz. U. Nr 224, poz. 1337).

Sporządzający projekt zmiany planu zadań ochronnych umożliwia zainteresowanym osobom i podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, udział w pracach związanych ze sporządzaniem tego projektu (art. 28 ust. 3 ustawy) oraz zapewnia możliwość udziału społeczeństwa, na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2022 r. poz. 1029 z późn. zm.), w postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie projektu (art. 28 ust. 4 ustawy).

Projekt zmiany planu zadań ochronnych oraz zmieniony plan zadań ochronnych może być zamieszczony w publicznie dostępnych wykazach (art. 21 ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko).

Projekt zmiany planu wymaga uzgodnienia z wojewodą (art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie - Dz. U. z 2022 r. poz. 135, z późn. zm.) i może być przedmiotem opiniowania przez regionalną radę ochrony przyrody (art. 97 ust. 3 pkt 2 ustawy).

Od czasu ustanowienia w 2016 r. planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 granice obszaru nie uległy zmianie. Tym samym teren objęty projektem zmiany planu zadań ochronnych pozostaje bez zmian w stosunku do zapisów zmienianego aktu. Bez zmian pozostają również dotychczasowe przedmioty ochrony obszaru.

Zgodnie z opracowanymi założeniami zmiana zapisów planu zadań ochronnych dotyczy aktualizacji celów działań ochronnych dla przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 poprzez zmianę brzmienia załącznika nr 4 do ww. zarządzenia. Zmiana ta

wynika z potrzeby zapewnienia ochrony siedlisk przyrodniczych i gatunków, dla zachowania których wyznaczono przedmiotowy obszar, prowadzącej do utrzymania lub polepszenia stanu ich ochrony, z wyjątkiem sytuacji, gdy ze względów przyrodniczych jest niemożliwe lub nieuzasadnione polepszenie tego stanu.

Cele działań ochronnych określono biorąc pod uwagę zidentyfikowane zagrożenia i zestawy wskaźników stanu ochrony, opisane w metodyce przygotowanej na potrzeby Państwowego Monitoringu Środowiska, realizowanego przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska (GIOŚ). Analizę zasadności przyjętych celów działań ochronnych i ich powiązań z zaplanowanymi działaniami ochronnymi przedstawia poniższa tabela.

Parametr/ wskaźnik stanu ochrony	Cel działań ochronnych	Uzasadnienie przyjętego celu	Działania ochronne powiązane z realizacją celu
1060 Czerwończyk nieparek <i>Lycaena dispar</i>			
Obecność gatunku	Utrzymanie obecności gatunku w obszarze.	Metodyka monitoringu stanu ochrony gatunku (2015) nie zakłada oceniania stanu populacji i siedliska na poszczególnych stanowiskach, a jedynie stanu populacji na poziomie regionów biogeograficznych. Badania gatunku w obszarach Natura 2000 mają charakter jakościowy (obecny/brak). W tej sytuacji za stan właściwy populacji zostanie uznana obecność gatunku w obszarze (wskaźnik jakościowy).	Określenie terminu wykonywania prac utrzymeniowych cieków i rowów uwzględniającego fenologię gatunku. Określenie sposobu prowadzenia ww. prac, który zapewnia przetrwanie roślin żywicielskich i form rozwojowych gatunku.
Baza pokarmowa	Utrzymanie obecności roślin żywicielskich larw gatunku w obszarze.	Metodyka monitoringu stanu ochrony gatunku (2015) nie zakłada oceniania stanu populacji i siedliska na poszczególnych stanowiskach, a jedynie stanu populacji na poziomie regionów biogeograficznych. Zgodnie z metodyką na poziomie obszaru Natura 2000 gromadzone są opisowe informacje dotyczące siedliska gatunku mające posłużyć do sporządzenia charakterystyk pomocnych szczególnie dla określenia przeważających typów siedlisk gatunku i roślin żywicielskich w skali np. regionu biogeograficznego. W związku z powyższym w trakcie monitoringu nie są gromadzone dane ilościowe dotyczące siedliska gatunku. W tej sytuacji za stan właściwy siedliska w obszarze zostanie uznana obecność roślin żywicielskich larw, która to warunkuje utrzymanie się populacji gatunku (wskaźnik jakościowy).	Określenie sposobu prowadzenia prac utrzymeniowych cieków i rowów, który zapewnia przetrwanie roślin żywicielskich.

4038 Czerwończyk fioletek <i>Lycaena helle</i>			
Liczba obserwowanych osobników	Osiągnięcie na 100 % stanowisk w obszarze maksymalnej liczby osobników obserwowanych na transekcie w czasie jednego sezonu obserwacji na poziomie przynajmniej 4 na 100 m transektu, tj. oceny U1.	Zgodnie z opisem metodyki dla gatunku (2012, 2015), uwzględniając dokumentację planu zadań ochronnych (2015).	Ekstensywne użytkowanie trwałych użytków zielonych, przywrócenie ekstensywnego użytkowania łąk z wprowadzeniem rośliny żywicielskiej larw.
Indeks liczebności	Osiągnięcie na 100 % stanowisk w obszarze zsumowanej liczebności osobników z poszczególnych obserwacji prowadzonych na transekcie w czasie jednego sezonu obserwacyjnego na poziomie przynajmniej 10 na 100 m transektu, tj. oceny U1.	Zgodnie z opisem metodyki dla gatunku (2012, 2015), uwzględniając dokumentację planu zadań ochronnych (2015).	Ekstensywne użytkowanie trwałych użytków zielonych, przywrócenie ekstensywnego użytkowania łąk z wprowadzeniem rośliny żywicielskiej larw.
Izolacja	Utrzymanie mniejszej niż 1 km odległości pomiędzy najbliższymi stanowiskami gatunku o powierzchniach mniejszych niż 2 ha, tj. oceny FV.	Zgodnie z opisem metodyki dla gatunku (2012, 2015).	Przywrócenie ekstensywnego użytkowania łąk z wprowadzeniem rośliny żywicielskiej larw.
Powierzchnia siedliska	Utrzymanie powierzchni sześciu stanowisk gatunku powyżej 1 ha (ocena FV) oraz utrzymanie powierzchni trzech stanowisk gatunku od 0,2 do 1 ha (ocena U1), przy dopuszczalnej powierzchni dwóch stanowisk gatunku poniżej 0,2 ha (ocena U2).	Zgodnie z opisem metodyki dla gatunku (2012, 2015) uwzględniając lokalne uwarunkowania. W dokumentacji planu zadań ochronnych (2015) wykazano 11 stanowisk gatunku. Powierzchnia sześciu z nich wynosiła powyżej 1 ha (ocena FV), trzech mieściła się w przedziale od 0,2 do 1 ha (ocena U1) a dwóch wynosiła poniżej 0,2 ha (ocena U2). Ponieważ grunty, na których występuje gatunek stanowią własność prywatną, nie jest możliwe zwiększenie powierzchni poszczególnych stanowisk. Stąd aktualną ocenę wskaźnika należy traktować jako referencyjną.	Ekstensywne użytkowanie trwałych użytków zielonych.
Baza	Osiągnięcie na 100 %	Zgodnie z opisem metodyki dla	Ekstensywne użytkowanie trwałych

pokarmowa	stanowisk w obszarze co najmniej 10 % udziału rośliny pokarmowej w otwartej powierzchni płatów siedliska gatunku, tj. oceny U1.	gatunku (2012, 2015), uwzględniając dokumentację planu zadań ochronnych (2015).	użytków zielonych, przywrócenie ekstensywnego użytkowania łąk z wprowadzeniem rośliny żywicielskiej larw.
Wiatrochrony	Utrzymanie na 100 % stanowisk w obszarze przynajmniej pojedynczych drzew lub krzewów pełniących funkcje wiatrochronów, tj. oceny U1.	Zgodnie z opisem metodyki dla gatunku (2012, 2015), uwzględniając dokumentację planu zadań ochronnych (2015). Aktualną liczbę drzew i krzewów (ocenę wskaźnika) przyjęto jako referencyjną. Dokumentacja pzo nie wskazuje na zagrożenia wynikające z niedostatku wiatrochronów.	Brak konieczności wdrażania działań ochronnych w przedmiotowym zakresie.
Zarastanie ekspansywnymi bylinami	Osiągnięcie na 100 % stanowisk w obszarze mniejszego niż 25 % udziału ekspansywnych bylin w otwartej powierzchni płatów siedliska gatunku, tj. oceny FV.	Zgodnie z opisem metodyki dla gatunku (2012, 2015) uwzględniając lokalne uwarunkowania. Zgodnie z dokumentacją planu zadań ochronnych (2015) ekspansywnymi bylinami w obszarze są głównie: <i>Filipendula ulmaria</i> , <i>Lythrum salicaria</i> , <i>Urtica dioica</i> , <i>Linaria vulgaris</i> , <i>Phragmites australis</i> , <i>Cirsium arvense</i> oraz <i>Solidago sp.</i>	Ekstensywne użytkowanie trwałych użytków zielonych, przywrócenie ekstensywnego użytkowania łąk.
Zarastanie przez drzewa/krzewy	Utrzymanie na 100 % stanowisk w obszarze mniejszego niż 25 % udziału drzew i krzewów w powierzchni płatów siedliska gatunku, tj. oceny FV.	Zgodnie z opisem metodyki dla gatunku (2012, 2015).	Ekstensywne użytkowanie trwałych użytków zielonych, przywrócenie ekstensywnego użytkowania łąk.
6179 Modraszek nasitous <i>Phengaris nasithous</i>			
Liczba obserwowanych osobników	Osiągnięcie na 100 % stanowisk w obszarze maksymalnej liczby osobników obserwowanych na transekcie w czasie jednego sezonu obserwacji na poziomie przynajmniej 2 na 100 m transektu, tj. oceny U1.	Zgodnie z opisem metodyki dla gatunku (2012, 2015), uwzględniając dokumentację planu zadań ochronnych (2015).	Ekstensywne użytkowanie trwałych użytków zielonych, przywrócenie ekstensywnego użytkowania łąk z wprowadzeniem rośliny żywicielskiej larw.
Indeks liczebności	Osiągnięcie na 100 % stanowisk w	Zgodnie z opisem metodyki dla gatunku (2012, 2015),	Ekstensywne użytkowanie trwałych

	obszarze zsumowanej liczebności osobników z poszczególnych obserwacji prowadzonych na transekcie w czasie jednego sezonu obserwacyjnego na poziomie przynajmniej 5 na 100 m transektu, tj. oceny U1.	uwzględniając dokumentację planu zadań ochronnych (2015).	użytków zielonych, przywrócenie ekstensywnego użytkowania łąk z wprowadzeniem rośliny żywicielskiej larw.
Izolacja	Utrzymanie mniejszej niż 2 km odległości pomiędzy najbliższymi stanowiskami gatunku, tj. oceny FV.	Zgodnie z opisem metodyki dla gatunku (2012, 2015), uwzględniając dokumentację planu zadań ochronnych (2015). Ze względu na stosunki własnościowe panujące w obszarze zwiększenie liczby stanowisk wydaje się mało prawdopodobne, stąd ocenę wskaźnika przyjęto jako referencyjną.	Przywrócenie ekstensywnego użytkowania łąk z wprowadzeniem rośliny żywicielskiej larw.
Powierzchnia siedliska	Utrzymanie powierzchni dwóch stanowisk gatunku powyżej 1 ha (ocena FV) oraz utrzymanie powierzchni trzech stanowisk gatunku od 0,5 do 1 ha (ocena U1).	Zgodnie z opisem metodyki dla gatunku (2012, 2015) uwzględniając lokalne uwarunkowania. Zgodnie z dokumentacją planu zadań ochronnych (2015) w obszarze wykazano 5 stanowisk gatunku. Powierzchnia dwóch z nich wynosiła powyżej 1 ha (ocena FV) a trzech z nich mieściła się w przedziale od 0,5 do 1 ha (ocena U1). Ponieważ grunty, na których występuje gatunek stanowią własność prywatną, nie jest możliwe zwiększenie powierzchni poszczególnych stanowisk. Stąd aktualną ocenę wskaźnika należy traktować jako referencyjną.	Ekstensywne użytkowanie trwałych użytków zielonych.
Dostępność roślin żywicielskich	Osiągnięcie na 100 % stanowisk w obszarze przynajmniej 5 % udziału rośliny pokarmowej w otwartej powierzchni płatów siedliska gatunku, tj. oceny U1.	Zgodnie z opisem metodyki dla gatunku (2012, 2015), uwzględniając dokumentację planu zadań ochronnych (2015).	Ekstensywne użytkowanie trwałych użytków zielonych, przywrócenie ekstensywnego użytkowania łąk z wprowadzeniem rośliny żywicielskiej larw.
Dostępność mrówek gospodarzy	Utrzymanie na przynajmniej 25 % stanowisk w obszarze powierzchni penetrowanej przez	Zgodnie z opisem metodyki dla gatunku (2012, 2015).	Ekstensywne użytkowanie trwałych użytków zielonych.

	mrówkę <i>Myrmica rubra</i> na poziomie większym niż 50 %, tj. oceny FV.		
Zarastanie ekspansywnymi bylinami	Osiągnięcie na 100 % stanowisk w obszarze mniejszego niż 25 % udziału ekspansywnych bylin w otwartej powierzchni płatów siedliska gatunku, tj. oceny FV.	Zgodnie z opisem metodyki dla gatunku (2012, 2015). Zgodnie z dokumentacją planu zadań ochronnych (2015) ekspansywnymi bylinami w obszarze są głównie: <i>Filipendula ulmaria</i> , <i>Lythrum salicaria</i> , <i>Urtica dioica</i> , <i>Linaria vulgaris</i> , <i>Phragmites australis</i> , <i>Cirsium arvense</i> oraz <i>Solidago sp.</i>	Ekstensywne użytkowanie trwałych użytków zielonych, przywrócenie ekstensywnego użytkowania łąk.
Zarastanie przez drzewa/krzewy	Utrzymanie na 100 % stanowisk w obszarze mniejszego niż 25 % udziału drzew i krzewów w powierzchni płatów siedliska gatunku, tj. oceny FV.	Zgodnie z opisem metodyki dla gatunku (2012, 2015).	Ekstensywne użytkowanie trwałych użytków zielonych, przywrócenie ekstensywnego użytkowania łąk.

Przystępując do prac nad projektem zmiany planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Opolu, zgodnie z § 2 pkt 3 rozporządzenia, podał do publicznej wiadomości informację o zamiarze przystąpienia do sporządzenia projektu zmiany planu i możliwości zapoznania się z założeniami do sporządzenia tegoż projektu. Zawiadomienie ogłoszono w sposób zwyczajowo przyjęty, tj. wywieszono w siedzibie organu właściwego w sprawie (wywieszono na tablicy ogłoszeń w siedzibie RDOŚ w Opolu od 10.12.2021 r. do 14.01.2022 r., umieszczono na stronie BIP RDOŚ w Opolu 10.12.2021 r. oraz opublikowano 10.12.2021 r., w formie obwieszczenia, w prasie o zasięgu regionalnym, tj. w opolskim wydaniu Gazety Wyborczej).

Realizując obowiązek wynikający z przepisu art. 28 ust. 3 ustawy, projekt zarządzenia został przekazany przy piśmie nr WPN.6320.8.2021.AK z 21.01.2022 r. zidentyfikowanym zainteresowanym osobom i podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000.

Zgodnie z art. 28 ust. 4 ustawy, zapewniając możliwość udziału społeczeństwa, na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko w procesie przygotowania niniejszego planu, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Opolu poinformował o przystąpieniu do sporządzenia projektu zmiany planu zadań ochronnych i o jego przedmiocie, możliwości zapoznania się z niezbędną dokumentacją sprawy, w tym projektem niniejszego zarządzenia oraz o miejscu, w którym jest ona wyłożona do wglądu, a także o miejscu, sposobie i terminie wnoszenia uwag i wniosków do powyższego projektu oraz o organie właściwym do ich rozpatrzenia. Zawiadomienie ogłoszono w sposób zwyczajowo przyjęty w siedzibie organu właściwego w sprawie (wywieszono na tablicy ogłoszeń w siedzibie RDOŚ w Opolu od 24.06.2022 r. do 18.07.2022 r.), umieszczono na stronie BIP RDOŚ w Opolu w dniu 24.06.2022 r. i opublikowano w formie obwieszczenia w prasie o zasięgu regionalnym, tj. opolskim wydaniu Gazety Wyborczej w dniu 24.06.2022 r.

Wypracowany projekt zmiany planu zadań ochronnych ujęto w publicznie dostępnym wykazie danych (ekoportal).

W trakcie przeprowadzonych konsultacji społecznych nie złożono uwag i wniosków.

Zagadnienia dotyczące procesu zmian celów działań ochronnych w ustanowionych planach zadań ochronnych dla opolskich obszarów Natura 2000 były przedmiotem obrad Regionalnej Rady Ochrony Przyrody w Opolu, na posiedzeniu 20 maja 2022 r.

Projekt zarządzenia został uzgodniony przez Wojewodę Opolskiego (pismo nr IN.III.710.14.2022.MF z 08.08.2022 r.

Realizacja działań ochronnych zawartych w niniejszym akcie prawnym nie pociąga za sobą skutków finansowych dla budżetu państwa w części, której dysponentem jest sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000.